

PŘEHLED POLSKÉ LITERATURY

MEZIVÁLEČNÉ A VÁLEČNÉ OBDOBÍ (1918-1945)

OTÁZKY KE ZKOUŠCE

1/ Popište základní rysy meziválečného období v historických, společenských a kulturních souvislostech. Dále uveďte, který rok tvoří vnitřní přelom ve vývoji meziválečné literatury? Co se v literatuře změnilo?

2/ Na příkladu tvorby Bolesława Leśmiana ilustруйте spojnice meziválečné literatury s mladopolským obdobím. V čem spočívá Leśmianův přínos pro polskou literaturu?

3/ Obecně charakterizujte tvorbu příslušníků literární skupiny *Skamander* a také jejího nejvýznamnějšího představitele Juliana Tuwima.

4/ Nejvýraznějším představitelem skupiny *Skamander* byl básník Julian Tuwim. Stručně popište tvorbu libovolného dalšího autora (autorky), který patřil k této literární skupině, nebo do sféry jejího vlivu.

5/ Které moderní (avantgardní) literární proudy či skupiny obohatily polskou meziválečnou literaturu? Uveďte názvy měst, časopisů či manifestů, s nimiž jsou tyto proudy či skupiny spjaty. (náповěda: expresionismus, futurismus, Krakovská avantgarda)

6/ Stručně popište teoretické názory Tadeusze Peipera, vůdčího představitele tzv. Krakovské avantgardy, na umění a literaturu.

7/ Pokuste se v hrubých rysech charakterizovat prozaickou a dramatickou tvorbu Stanisława Ignacyho Witkiewicze (Witkacyho). Vysvětlete v souvislosti s jeho dílem pojem *katastrofismus*.

8/ Únik od realismu ve 30. letech se projevuje v polské literatuře dvojím způsobem: a) příklonem ke katastrofismu (v poezii) a existencialismu (v próze) nebo b) příklonem ke grotesce. Uveďte několik základních informací o libovolném představiteli (nebo skupině) prvního a druhého tvůrčího přístupu.

9/ Pokuste se charakterizovat tvorbu Witolda Gombrowicze a uveďte příklady děl.

10/ Charakterizujte tvorbu Bruna Schulze. Uveďte názvy obou jeho povídkových sbírek.

11/ Kdo byl hlavním tvůrcem literárního programu skupiny, která se za 2. světové války soustředila kolem časopisu *Sztuka i Naród*. Stručně popište jeho názory na polskou literaturu.

12/ Pokuste se srovnat tvorbu dvou velkých básníků generace „pohlčené dějinami“ –

Krzysztofa Kamila Baczyńského a Tadeusze Gajcyho. Které rozdílné či shodné rysy u nich můžeme najít?

13/ Uveďte příklady autorů, které znáte z meziválečného období, jež během 2. světové války pobývali v exilu na Západě (ve které zemi?). Uveďte po jednom představiteli skupin, které se zformovaly kolem domácích konspiračních časopisů *Droga* a *Sztuka i Naród*. Připište, zda sdružoval autory spíše pravicového či levicového demokratického smýšlení.

Doporučená studijní literatura:

Wilkoń, A.: *Dejiny pol'skej literatúry*, Bratislava 1987.

Slovník polských spisovatelů (red. L. Štěpán), Praha 2001.

Štěpán, L.: *Hledání tvaru. Vývoj forem polských literárních žánrů*, Brno 2003.

+ jakákoliv polská zpracování příslušného období

Mgr. et Mgr. Michal Przybylski

V Brně 16. května 2011